

Gods Almacht en het 'Verhaal van God'

Dank voor de reacties!

Mooi, dat het zoveel vragen oplevert.

Het is duidelijk, dat ieder daarin zijn eigen weg zal zoeken en bewandelen, zonder garantie, dat het de juiste is.

Mijn bijdrage is bedoeld om mijn eigen denken wat te ordenen.

Dat betekent, dat er ruimte is voor het bijstellen en eventueel verbeteren van mijn gedachten en denkbeelden.

Ik kies wel de weg van mijn eigen zekerheden op basis van eerdere ervaringen in het leven en ik nodig iedereen uit dat ook te doen.

Dus geen zweverij, maar 'spelen' met woorden rond concrete ervaringen in en rondom de Bijbel en het (persoonlijk) leven.

De vragen, die er nog liggen en ook aan de beurt komen hebben betrekking op de wijze waarop we 'gerechtigd' zouden kunnen zijn om het woordje 'God' te gebruiken in concrete ontmoetingen tussen mensen.

Oftewel de vraag **'wat maakt het verschil tussen een gewone ontmoeting en eentje waarin je het woord 'God' of het begrip 'Gods aanwezigheid' zou kunnen/willen gebruiken?**

De andere vraag heeft betrekking op het werk van de Heilige Geest: **'hoe moet je de werking van de Heilige Geest zien?**

(zie de reactie bij [Het ontdekken van God 3 reactie.pdf](#))

Ze komen nog aan bod!

Maar, ik wil eerst nog even wat algemeen zeggen over de kracht van het Verhaal van God.

Een van de kernvragen is: wat gebeurt er met de Almacht, die aan God toegeschreven wordt, als je niet meer over 'God' zou spreken, maar over het 'verhaal van God'.

Vandaar deze bijdrage:

Gods Almacht en het Verhaal van God

Ik heb al aangegeven, dat ik liever over 'het Verhaal van God' spreek dan (rechtstreeks) over 'God'. Wat dat betreft probeer ik na te gaan wat de gevolgen zijn als we in plaats van 'God' de woorden 'Gods verhaal' gebruiken.

Dat zou betekenen, dat we het niet meer hoeven te hebben over de eigenschappen van God. Of over wat al dan niet door God gedaan wordt of gedaan zou moeten worden.

Dan zou het niet zozeer gaan om God als 'persoon', maar God als 'verhaal van betekenis'.

Misschien kun je het dan vergelijken met het 'verhaal van de evolutie'.

In principe is dat ook een verhaal van betekenis, dat als het ware aanwezig is in al het leven dat er is. Een verhaal dat gaandeweg in de geschiedenis en op grond van waarnemingen en experimenten ontdekt is en geformuleerd is in de vorm van 'zo is al het leven tot stand gekomen'. Dan gaat het om 'struggle for life', 'het recht van de sterkste' en de 'garantie van voortplanting'.

Niet te bewijzen, maar wel aannemelijk te maken. Met alle vragen, die daarbij horen...

Op diezelfde manier zou ook het verhaal van God gaandeweg als zingevend verhaal 'aan het licht' gekomen kunnen zijn. Eerst in de vorm van verschillende verhalen, die passen bij het evolutieverhaal, als middel of weg om in leven te blijven en als mogelijkheid om de angst

voor dood en bedreiging van het bestaan te overwinnen.

Zo kun je zien, dat verschillende (natuur)godsdiensten ontstaan zijn vanuit angstgevoel en bedreiging van het bestaan.

Het verhaal, dat het meeste succes heeft, ontwikkelt zich tot een houvast en steun voor de mens.

Voortschrijdend inzicht laat dan zien, dat het leven meer zin en betekenis krijgt als je een relatie aangaat met je medemens(en). Op zich past dat nog wel bij het evolutie-denken: samen sta je sterker dan alleen.

Maar dan blijkt er in die mens ook andere bronnen aan te boren te zijn:

De betekenis en zin van afhankelijkheid, kwetsbaarheid, mededogen en ontferming. Het aangeraakt worden, zonder dat het meteen om het eigen hachje gaat.

De ontroering, de blijdschap, de aandacht voor het proces van 'samen' zonder alleen maar naar het product te kijken. Zo kun je zelf van alles verder aanvullen...

Zo zou je naar het begin van het mens-zijn op aarde kunnen kijken: het verhaal van Adam (= 'mens')

Het begint misschien wel met de bewustwording van het om je heen kijken en zien wat er allemaal aanwezig is.

En dan het gevoel: 'is dat allemaal van mij?'

En dan iemand tegenkomen... en dan de vervolgvraag '... of is het van die ander?'

En dan de strijd om de macht, en misschien de ontdekking: 'alles is van ons samen'.

Dan is het niet zo moeilijk te bedenken, dat de mens bij het zoeken naar betekenis zich de vraag stelt: **'ben ik degene die betekenis geeft (cq. mag geven) of heeft alles al een betekenis en moet ik daar achter komen?'**

Met, net als met het evolutie-verhaal, het mysterie van de oorsprong van dat betekenisverhaal.

Ik maak nu een grote sprong naar het verhaal van Israël (en van de Bijbelverhalen).

We weten, dat de eerste boeken van de Bijbel (dus ook het scheppingsverhaal) geschreven zijn in de tijd van de ballingschap. Er waren wel (mondellinge) verhalen, flarden van beelden en misschien ook wel kleine stukken tekst (op kleitabletten of inscripties en wat later op papyrusrollen), maar nog niet een doorlopend geheel.

Men gaat ervan uit dat in de Ballingschap schriftgeleerden en priesters en niet te vergeten schrijvers bij elkaar kwamen om de traditie, het geschiedenis verhaal van Israël te behoeden voor de vergetelheid. Misschien ook wel antwoord zoekend op de vraag naar de identiteit, het eigene van Israël en naar de rol en de betekenis van God voor hun verhaal:

- *Waar komen we vandaan?*

- *Waarom moet ons dit overkomen?*

- *Waarom zijn we hierin vreemde landen, in de diaspora?*

- *Wat betekenen we nog eigenlijk en hoe zit het met ons perspectief?*

Met als gegeven allerlei verhalen uit de (meest) mondellinge overlevering. Verhalen waarbij ook regelmatig de naam van God gebruikt wordt. Voor een deel beïnvloed door de manier waarop anderen (tijdgenoten, omgeving) over god(en) spraken en voor een deel ook eigen verhalen (o.a. uittocht uit Egypte en woenstijnreis).

Zoekend en tastend, en daar waar begrippen niet voldoen wordt gezocht naar en gebruik gemaakt van beelden en beeldverhalen, die voorhanden zijn.

Denk maar eens aan het verhaal van het Gouden Kalf in de woestijn. Dat was niet bedoeld als afgod, maar als een beeld voor hun eigen God, de God van Israël, om hem zichtbaar te maken. En de enige beelden, die ze kenden waren die uit Egypte van andere goden.

Zoekend naar een rode draad om te komen tot Het verhaal van Israël en Het verhaal van God.

Zo zou je het Oude Testament een verzameling kunnen noemen van verhalen van mensen over hun ervaringen in de geschiedenis met elkaar en met degene, die ze hebben leren benoemen als 'God'.

Ook in die verhalen kun je twee rode draden vinden, die van de evolutie en die van 'het geheel anders-zijn'.

Of anders gezegd: een lijn door de ervaringen van mensen, die alleen maar gericht waren op overleven, aanpassen, vermenigvuldigen: er zelf beter van worden, waarbij de rol van God is om hen daarin te doen slagen. God voor hun karretje als de sterke, onoverwinnelijke, almachtige!

Aan de andere kant kun je een lijn ontdekken, die wat dit betreft heel tegendraads is: gericht op de kleine, de zwakke, het recht doen aan ieder mens, met ruimte voor mededogen, geborgenheid, de ander, ook de vreemdeling, niet gericht op macht en strijd, maar op de vrede.

Deze beide verhalen hebben hun bevestiging gevonden in de geschiedenis en hebben het misschien daardoor ook gehaald.

Als je kijkt naar de gewone geschiedenis van de volkeren en naar die van de kerk kun je moeiteloos zowel het ene als het andere verhaal herkennen.

De vraag is nu: welk verhaal hoort bij God en welk verhaal niet.

Voor mij is dat heel duidelijk: het eerste verhaal past wat mij betreft naadloos bij het evolutieverhaal en is wat dat betreft te benoemen als het verhaal van de mens.

Het tweede (tegendraadse) verhaal is wat mij betreft het Verhaal van God.

Ik kan dat niet bewijzen natuurlijk, maar ik zie dat als de grote ontdekking in mijn leven, gaandeweg als resultaat van het zoeken, vragen en twijfelen rond alles wat in mijn leven gebeurd is en wat ik ook met anderen heb meegemaakt.

In die zin heb ik ook het verhaal van Jezus herkend als het verhaal van God.

Je zou kunnen zeggen: in de verhalen over Jezus wordt het verhaal van God zichtbaar.

En Paulus heeft het op een ultieme manier onder woorden gebracht in 1 Corinthe 13, het hoofdstuk over de Liefde.

- ***Het heeft mij geraakt en niet meer losgelaten.***
- ***Het heeft mij bevrijd van al die vragen, die te maken hebben met een beeld van God, als de Almachtige, die onbegrijpelijke en af en toe afschuwelijke dingen doet, met willekeur, enz.***
- ***Het heeft mij ook bevrijd van alles wat dichtgetimmerd is met dogma's waar ik in moet geloven!***
- ***Het heeft me bevrijd van wat ik allemaal, tegen mijn gevoel in, moet voelen om maar gelukkig te kunnen zijn.***
- ***Het heeft me ook geholpen om in moeilijke situaties toch een***

*begaanbare weg te zoeken, in het vertrouwen, dat die er is...
Mede, dankzij die verhalen.*

Dan gaat het niet meer over succes, maar over 'er mogen zijn', wie je ook bent en wat voor weg je ook afgelegd hebt. En dat je zo ook naar de andere mens kunt kijken, en dat je van betekenis kunt zijn voor een ander.

Ja, en dan blijf je nog zitten met de vraag:

Hoezo 'verhaal van God' ?

Ja, dat is dan voor mij het mysterie: **'God' als verlegenheidswoord omdat ik aan de ene kant graag wil uitdrukken, dat het verhaal om iets overstijgends gaat** (niet passend bij het verhaal van de mens, maar ook niet te grijpen met onze rationaliteit), **maar aan de andere kant dat de betekenis en de kracht van het verhaal alleen maar te zien is als het verteld wordt en bevestigd wordt in onze werkelijkheid.**

Kortom: het is mijn verhaal, en het gaat over iets dat in mij aanwezig is, dus in mijn taal vertolkt, inclusief al mijn ervaringen.

Maar ik geef ermee aan, dat ik ergens door aangeraakt ben. Het geeft mij een gevoel van geborgenheid, dat ik er mag zijn (inclusief alles) met wat ik te bieden heb.

Ik geef ermee aan, dat het mij iets doet en dat ik mij erdoor laat inspireren in mijn leven en dat ik vertrouwen heb in de ontmoeting met anderen.

Dan gaat het niet alleen om het positieve tegenover het negatieve, of het sterke tegenover het zwakke in het leven, maar dan gaat het om de diepte van het leven, om de grond onder de voeten, het steuntje in de rug, een open blik om mij heen om betekenisvolle stappen te wagen in de toekomst.

En is het dan raar, dat ik er vertrouwen in heb, dat andere mensen soortgelijke behoeften en ervaringen en gedachten hebben als ik?